

boekhandel Blankevoort

Rembrandtweg 649-651 ~ 1181 GV Amstelveen ~ 020-645 56 94
boekhandelblankevoort@planet.nl / www.boekhandelblankevoort.nl

De Boekenbijdrage (I)

Patrick deWitt, *The Sisters Brothers*: een ruwe en ontroerende 'western noir'

Een boek dat mij afleiding bood in deze coronatijd waarin het verstandig is om binnen te blijven, heeft de schitterende titel *The Sisters Brothers*. Alleen die titel al maakte mij destijds razendnieuwsgierig naar deze roman van de Canadees Patrick deWitt (1975), van wie eerder *Ablutions* (2009) verscheen, en nadien *Undermajordom Minor* (2015) en *French Exit* (2018). *The Sisters Brothers* bleek zo'n succes te zijn dat het boek in 2018 werd verfilmd, met in de hoofdrollen John C. Reilly en Joaquin Phoenix.

The Sisters Brothers is een zogeheten *western novel* omdat deze zich afspeelt in het Oregon en Arizona van 1851, toen de Goldrush op zijn hoogtepunt was. De hoofdpersonen zijn twee broers, Eli en Charlie Sisters, die er hun beroep van hebben gemaakt om voor een louche vent genaamd Commodore – in de filmversie vertolkt door Rutger Hauer, zijn laatste rol - personen op te sporen en te vermoorden. Wanneer Commodore hen opdraagt om achter een goudzoeker genaamd Hermann Kermit Warm aan te gaan, ontspint zich een verhaal dat een aaneenschakeling is van bijzondere ontmoetingen met zondere types. Ontmoetingen die naderend onheil lijken te voorspellen, zoals wanneer de broers onderdak vinden in de afgelegen hut van een geheimzinnige, oude vrouw. Houdt zij zich bezig met zwarte magie? En wie is de huilende man die ze verschillende keren ontmoeten? De broers laten zich in hun zoektocht niet afleiden door dergelijke bizarre momenten, die soms gepaard gaan met zwarte humor. Wanneer ze zich bedreigd voelen, deinzen ze er niet voor terug om hun revolvers te gebruiken, en zo laten ze een spoor van dood en verderf achter.

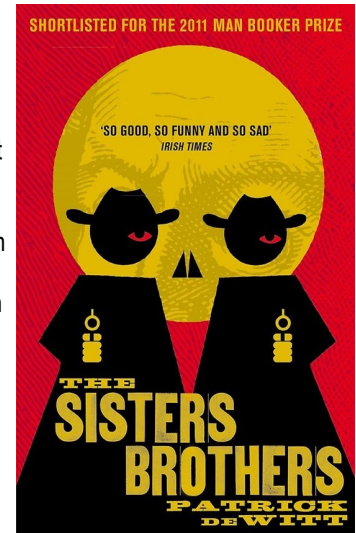
De verstandhouding tussen Eli, de verteller van het verhaal en de meer bedachtzame broer, en Charlie, de norske en schietgrage leider van de twee en man van weinig scrupules, is gespeend van subtiliteiten. Maar ondanks hun gebrekkige communicatie komen ze altijd voor elkaar op in benarde situaties.

Bijvoorbeeld wanneer Charlie door een pelsjager wordt uitgedaagd voor een pistoolduel, en Eli daarbij als een soort van scheidsrechter moet aftellen tot vier. Na 'één' schieten de broers de uitdager dood, en ook zijn drie metgezellen. Wanneer de Sisters na de nodige tegenslag uiteindelijk Hermann Kermit Warm en zijn compaan John Morris op het spoor komen, krijgt een verhaal weer een andere wending. Warm heeft een chemische formule bedacht voor een gemeen bijtend brouwsel dat, wanneer het in de rivier wordt uitgestort, goud in de rivierbedding zichtbaar maakt. De ontknoping is even dramatisch als hilarisch.

De kracht van *The Sisters Brothers* is gelegen in het feit dat het niet verwordt tot een parodie. De scenes komen rauw en ongekunsteld bij de lezer binnen, maar het wordt nergens effectbejag. De karakters van de broers, maar ook die van Warm en Morris, zijn daarvoor te overtuigend. Als lezer ben je met ze begaan. Dat geeft deze 'western noir' precies de juiste doses melancholie en diepgang om het driedimensionaal, oftewel literatuur, te doen zijn.

Rob van Niele (Nieuw-Vennep)

(Dit boek bestaat ook in een Nederlandse vertaling, red.)

Eva Vriend, *Eens ging de zee hier tekeer*

Toen in 1932 de Afsluitdijk tot stand kwam kregen het Westen en het Noorden van Nederland een betere verbinding. Maar voor de vissers in plaatsen zoals Lemmer, Urk, Spakenburg, Volendam en Wieringen was de afsluiting van de Zuiderzee helemaal geen verbetering. Hoe moesten ze nu hun brood verdienen?

Hoe ze toch overleefden is uitvoerig en uitstekend beschreven door Eva Vriend in haar prachtige boek *Eens ging de zee hier tekeer*. Het boek is gebaseerd op het leven van drie vissersfamilies en een familie van landarbeiders die ook vissers werden. Jarenlang hadden de vissers hun beroep uitgeoefend op de Zuiderzee maar door de dijk zou het zoute water langzaam maar zeker veranderen in zoet. Daar kwam nog bij dat het visgebied voor de vissers sowieso kleiner zou worden door de aanleg van polders. Wie echter had gedacht dat de vissers het hoofd in de schoot zouden leggen die had zich toch vergist. Reeds vele jaren, voorafgaande aan de afsluiting van de Zuiderzee en de drooglegging van de polders, bleken de bewoners van de vissersplaatsen hun blik naar buiten te hebben gericht. Zo hadden o.a. veel meisjes uit de vissersgezinnen in vroegere jaren al een betrekking in Amsterdam. Daarmee droegen ook zij een zeer welkom steentje bij aan het inkomen van de vissersgezinnen, want de vissers hadden naast rijke jaren ook jaren waarin er weinig werd verdiend en er echt armoede werd geleden.

Men bleef echter niet in het verleden hangen maar hield de blik op de toekomst gericht en de vissers zochten hun heil op de Noordzee.

De vele problemen, zoals de Zuiderzeewet, moeilijke economische tijden en dure dieselolie, werden overwonnen door efficiënter te gaan vissen met o.a. grotere kotters, betere netten en andere vismethoden. Degenen die niet in de visserij werkzaam bleven, begonnen een

eigen bedrijf aan de wal of gingen werken in de haven van Amsterdam. Maar de meeste vissers hoopten dat hun zonen toch voor de visserij zouden kiezen zodat de traditie van vader op zoon kon worden voortgezet.

Eva Vriend heeft met dit prachtige boek de vissersfamilies een plek in de geschiedenis gegeven die ze verdienen.

Kor Boven (Castricum)

Tim Krabbé, *Vrienden*

De afgesneden pink zal niemand vergeten zijn. Dat was een van de scherpste details uit de ontvoeringszaak van Gerrit Jan Heijn die zich afspeelde tussen september 1987 en april 1988. Heel het land leefde mee, de politie keek uit naar een bende van vier tot vijf uiterst professionele misdadigers. De familie betaalde het losgeld, maar kreeg GJ Heijn er niet mee terug. Met de arrestatie van Ferdi E. en zijn gezin op 6 april 1988 komt de zaak tot een eind. De werkloze ingenieur E. uit Landsmeer bekende snel. Hij had Heijn op dag 1 van de ontvoering volgens plan van achteren door het hoofd geschoten en begraven. En niemand, ook zijn gezin niet, wist van zijn betrokkenheid.

Een zaak als deze is een goudmijn voor journalisten, schrijvers, filmmakers en psychologen. Maar dieper dan Tim Krabbé is niemand daar naar binnengegaan. Zijn wil om te weten hoe deze teleurgestelde, kwaai ingenieur tot deze moord is gekomen moet onverzadigbaar zijn. Wat gebeurt er op dat dunne grenslaagje tussen fantasie en daad? Krabbé begon met een lijstje van ongeveer 500 vragen. Daarbij zaten vragen over de diverse aspecten van de ontvoerings- en afpersingstechniek. Behoorde het afsnijden van de pink tot het plan, tot welk detail was dat dan voorbereid?* Hoe verliep de overdracht van het losgeld. Hoe komt iemand ertoe om een wild plan voor een moord door te zetten? Hoe kan het dat stopsignalen niet eens worden waargenomen? En als de moord gepleegd is, is er dan blijdschap? Was het om het geld te doen? Hoe keek Ferdi aan tegen het voortzetten van het gezinsleven in Landsmeer met acht miljoen aan verstopte guldens en diamanten? Was hij expres onzorgvuldig met het uitgeven van het losgeld? Krabbé bezoekt Ferdi tijdens zijn gevangenschap 142 keer, wisselt ontelbare brieven met hem, ze bellen met elkaar. Maar meer nog dan met Ferdi, die zich niet heel makkelijk laat peilen, bouwt hij een band op met Els Hupkes, de intelligente, creatie-

ve echtgenote van Ferdi. Krabbé laat er geen onduidelijkheid over bestaan dat zij hem is gaan beschouwen als haar beste vriend. De journalist en schrijver wordt huisvriend, vertrouwing, het lijntje met de wereld voor Ferdi. Maar voor het boek dat Krabbé zou willen schrijven zal Ferdi E. geen toestemming geven.

Na meer dan 30 jaar noteren ligt dit boek er dan toch. Ferdi E. en Els zijn allebei overleden. Het boek telt bijna achthonderd pagina's. Het heeft de structuur van een dagboek. Verslagen van bezoeken, opvallende zinnen uit brieven, telefoontjes, mailtjes. Daarin niet alleen alle details van de zaak, de verwickelingen in het gezin, maar ook de afwegingen, twijfels en analyse van de schrijver.

Als leesmateriaal is het verslavend spul. De heldere stijl, de scherpe analyse en het pure spektakel ontketent een sterke wil tot weten en doorlezen.

De moordzaak overschaduwde alles, maar het verhaal over de familie E. is ook een verslag van een familie in crisis. Er zit, zou je kunnen zeggen, een moeder van David S. in het boek. Temidden van alle toestanden gonst de vraag wat familierelaties, liefdesrelaties en vriendschappen waard zijn. Dat Els en Ferdi aan het eind nog samenzijn en intens van elkaar houden is een raadsel dat de fantasie van menig romanschrijver overstijgt.

Coen Jongsma (Amstelveen)

*Ja, Ferdi E. had een aangepaste thermoskan met ijs meegenomen om de vingertop in te bewaren.

Wat is de Boekenbijdrage?

De Boekenbijdrage is een nieuw initiatief van Boekhandel Blankevoort, waarbij het de bedoeling is dat lezers in de vrije tijden die we momenteel meemaken andere lezers attenderen op boeken die in hun ogen de moeite van het lezen waard zijn. Dat kunnen heel recente boeken zijn maar ook titels uit voorbijgane jaren.

Hierboven hebt u de eerste drie bijdragen kunnen lezen en wat ons betreft smaakt het naar meer.

Is er een boek dat u op de een of andere manier heeft geraakt, van uw stuk gebracht of buitengewoon geamuseerd, aarzel dan niet en pak de pen op. Schrijf in maximaal 500 woorden een recensie en maak medelezers deelgenoot van uw enthousiasme.

Mail de recensie voor **woensdag 15 april 23.59 uur** naar boekhandelblankevoort@planet.nl. Onder de inzenders wordt telkens een attentie verloot.

We blijven benieuwd.

Pas intussen goed op uzelf en op elkaar!
Met vriendelijke groet,

Chelin, Diana & Rob

